

In deze nieuwsbrief

Mededeling over financiën - Afronding Natuurgidsencursus, filmpjes

IVN Ontmoetingsdag 19 augustus - Activiteiten en verslagen

Van het bestuur

Toezending begroting en verhoging 'lief-en-leed'-potje

Na afloop van de Algemene Ledenvergadering (ALV) van 12 april 2023 kreeg de penningmeester de vraag waarom de begroting van 2023 niet was meegestuurd. Het bestuur heeft inmiddels besloten om in het vervolg de begroting aan te bieden aan de ALV. Daarnaast is besloten het jaarlijkse 'lief-en-leed'-potje voor de werkgroepen te verhogen van 100,- naar 150,- euro. Leden die de begroting willen inzien kunnen mailen naar: penningmeester.ivn.leiden@gmail.com

Uitleg

Op de Algemene Ledenvergadering (ALV) van 12 april 2023 kreeg de penningmeester de vraag waarom de begroting van 2023 niet was meegestuurd. Het bestuur heeft er in het verleden voor gekozen om slechts een indicatieve begroting te maken, omdat de inkomsten en uitgaven van onze vijftien IVN-werkgroepen en onze Groene Boekenwinkel ieder jaar uiteenlopen volgens een tevoren bekend patroon, helemaal in de jaren dat een Natuurgidsenopleiding (NGO) wordt gegeven. Deze keuze is met kascommissies en in ALV's besproken, maar zou duidelijker kunnen worden gecommuniceerd met de leden. Er is een afspraak, dat de werkgroepen en de Groene boekenwinkel in principe zelf verantwoordelijk zijn voor hun inkomsten en uitgaven. Zij beschikken jaarlijks over een 'lief- en leed'-potje van 100 euro. Zodra de uitgaven de door de werkgroep verwachte

inkomsten dreigen te overstijgen, moet de coördinator vooraf toestemming vragen aan het bestuur. Voor de NGO zijn soortelijke afspraken gemaakt. Het NGO-kernteam stelt vooraf een projectbegroting op voor de looptijd van die opleiding. Zij verzorgt ook de subsidieaanvragen. Eventuele risico's worden vooraf met de penningmeester besproken en zo nodig beslist door het bestuur. Alhoewel de coördinatoren en het NGO-team budgetverantwoordelijk zijn, zijn er een aantal belangrijke beperkingen. Alle in- en uitgaande geldstromen lopen via 1 bankrekening en worden bewaakt door de penningmeester. Deze verzorgt alle betalingsopdrachten en heeft zo zicht op de actuele cashflow en kan bij hoge uitgaven vooraf noodzaak en dekking verifiëren. Zo bereiken we een heel belangrijk verenigingsdoel: maximale bewegingsvrijheid voor onze actieve leden met minimale administratieve beslommingen. Eerder hadden we immers gemerkt, dat door leden opgestelde begrotingen feitelijk als wensen zonder resultaatplicht werden gezien. Om als penningmeester en bestuur toch een idee van deze geldstromen te hebben, wordt – op advies van de kascommissie – nu jaarlijks een indicatieve begroting gemaakt. Deze begroting kan natuurlijk beschikbaar worden gemaakt aan de leden. Het bestuur heeft inmiddels dan ook besloten dat met ingang van de volgende ALV het document wordt toegevoegd bij de uitnodiging. Daarnaast heeft het bestuur besloten het jaarlijkse 'lief-en-leed-potje' voor de werkgroepen te verhogen naar een bedrag van 150,- euro.

Wim van der Ham, penningmeester

Afdelingsactiviteiten en mededelingen

Ontmoetingsdag 19 augustus

Zaterdag 19 augustus organiseren we de IVN Ontmoetingsdag voor alle IVN vrijwilligers en medewerkers van Zuid-Holland. Bij dezen willen we jullie alvast heel graag uitnodigen voor een mooie dag vol natuur bij de Papaver in Delft. Wij kijken ernaar uit jullie de 19e te ontmoeten in Delft!

Namens het hele organisatieteam, Ellis Smal

IVN Vrijwilligersdag

Save the date: 19 augustus

Zaterdag 19 augustus organiseren we de IVN ontmoetingsdag voor alle IVN vrijwilligers én medewerkers van IVN Zuid-Holland. We nodigen je hierbij graag uit om de datum alvast in je agenda te zetten. Het programma volgt nog, maar het belooft een dag vol ontmoeting en natuur te worden. Met als afsluiter een borrel. Ben je er ook bij? Meld je aan via de link!

Programma

Meer informatie over het programma volgt.

Praktische gegevens

- Voor wie?** Vrijwilligers en medewerkers van IVN Zuid-Holland.
- Datum** Zaterdag 19 augustus
- Tijd** 13.00 – 18.00 uur
- Locatie** De Papaver Delft
Korftlaan 6, 2616 DL Delft
- Aanmelden** www.ivn.nl/provincies/zuid-holland/aanmelden-ivn-ontmoetingsdag

Hulptroepen voor Cronesteyn gezocht!

Jaarrond organiseert werkgroep Cronesteyn tal van activiteiten in Polderpark Cronesteyn, het grootste en meest biodiverse park van Leiden. Er zijn excursies voor jong en oud over soorten zoals paddenstoelen, vleermuizen of wintervogels en in specifieke biotopen, bijvoorbeeld de moerastuin of de grienden. Ook organiseren we activiteiten voor kinderen, zoals de slootsafari en natuurspellen. Dan zijn er ook nog veel excursies op verzoek, vaak gevraagd via het theehuis Tuin van de Smid. Bij al deze activiteiten kan de werkgroep extra hulptroepen gebruiken. Het aanbod is zo divers, er is voor elk wat wils!

Vind je het leuk om af en toe mee te helpen bij een activiteit als natuurgids? Laat dit dan weten aan Sjoerd Luiten: sjoerdluiten@hotmail.com.

NGO 2022-23 afgesloten met schitterende presentaties van vele nieuwe activiteiten.

Op maandag 26 januari was het de allerlaatste avond van de Natuurgidsenopleiding. Alleen het diplomafeest van 3 juli rest nog. Alle deelnemers hebben in het laatste Blok, het Praktijkblok iets ontwikkeld en uitgevoerd en hebben daar kort verslag van gedaan aan elkaar. Er volgen in de komende maanden diverse links naar nieuwe route-apps, downloadbare wandelingen, enzovoort. Hier zijn de eerste twee.

Filmpje van Madelene van de Berg, over wat er in het water leeft rond haar adoptieterrein: de historische begraafplaats Groenesteeg. Scan de QR code en je ziet het .

Alle activiteiten van IVN Leidse regio staan ook op

www.ivn.nl/afdeling/leidse-regio

ivn natuur
educatie
Leidse regio

Lezing Exoten in Nederland, door Dr. Leni Duistermaat

Afbeelding watercrassula een lastige invasieve exoot. Foto: Ed Stikvoort

VERSLAG - Na de ALV van IVN Leidse regio, op 12 april 2023, werd een zeer interessante lezing gegeven door Dr. Leni Duistermaat over exoten in Nederland. Leni is gespecialiseerd in plantentaxonomie, en werkt bij Naturalis in Leiden. Als IVN-gidsen hebben we regelmatig te maken met exoten tijdens onze excursies en vragen m.b.t. dit onderwerp. Aanvullende kennis komt dus goed van pas. Leni heeft nog niet lang geleden gezorgd dat er een nieuwe Heukel's flora tot stand kwam, waarvoor ze heel veel veldwerk heeft verricht. Haar kennis kwam vanzelf aan de orde tijdens haar presentatie en bij alle antwoorden op de vragen die we stelden: het werd een aangename interactie tijdens de presentatie over de exoten in ons land. De exoten zijn in verschillende segmenten in te delen, of te karakteriseren, zoals bijvoorbeeld:

1. Weg van binnenkomst in Nederland: door de mens, met vogels, klimaatverandering, etc.
2. Wel invasief of niet-invasief, oftewel: blijven de planten beperkt qua schaal in een biotoop, of gaan ze woekeren
1. Brengen de exoten wel of niet schade toe aan de bestaande biodiversiteit of de landbouw
2. Is de plant al lang in Nederland, en wordt de plant daardoor intussen als inheems beschouwd

Het zal duidelijk zijn dat een combinatie van de bovengenoemde karakteristieken een complex systeem kan vormen, waardoor het lastig kan zijn om beslissingen te nemen, als

bijvoorbeeld natuurbeheerder of grondeigenaar. Hoeveel exoten worden er eigenlijk invasief in Nederland? Grofweg gaat de volgende regel op: als er bijvoorbeeld 5000 soorten binnenkomen in een land, ontsnapt er 10% in de natuur (500), waarvan ook weer 10% (50) inburgert, en daarvan vertoont dan weer 10% (5) invasief gedrag. Welke planten dat kunnen worden is moeilijk te voorspellen, evenals de toekomstige schade die dit met zich mee kan brengen. Leni gaf enkele voorbeelden.

Om problemen met de exoten te voorkomen wordt er d.m.v. handhaving bij import van planten en risico-goederen a.d.h.v. standaardlijsten gecontroleerd op exoten. En bovendien, zitten er op planten die gewoon mogen binnenkomen wellicht zaden of kiemplanten die wel als exoot kunnen worden beschouwd. Dit vergt veel werk en is niet voor 100% altijd te controleren (voorbeeld:bonsaiboompjes). Ook vergt dit veel onderzoek, niet alleen van monsternames, maar ook om ondersoorten van planten, die verschillende eigenschappen kunnen hebben, goed te definiëren. Als basis voor de handhaving is er een EU exotenverordening en een Nederlands handelsverbod op bepaalde planten. Door te zorgen voor een veerkrachtig ecosysteem kunnen we al veel voorkomen aan exotengroei, en verder door minder importeren, minder de grond verstoren en minder aanplanten. Ingrijpen in de natuur, ook bij het vermoeden van exoten die kunnen gaan woekeren, hangt van veel factoren af. Een algemene regel valt niet te geven. De natuur kan veel zelf af, vooral als de mens de natuur respecteert en wat geduld vertoont. We hebben weer veel geleerd tijdens deze presentatie. Niet alleen kennis over exoten zelf, maar ook hoe we als mens moeten blijven nadenken over wat er om ons heen gebeurt, en onze reactie daarop.

Naslagwerk over exoten:Informatie voor wie meer wil weten over invasieve soorten in Nederland (via www.nvwa.nl):

<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/invasieve-exoten/documenten/plant/planten-in-de-natuur/exoten/publicaties/veldgids-invasieve-waterplanten-in-nederland-nvwa>

<https://www.nvwa.nl/documenten/plant/planten-in-de-natuur/exoten/publicaties/veldgids-invasieve-houtige-planten-in-nederland>

Verslag fietsexcursie Boterhuispolder

Na een geslaagde avond met lezing over het Veenweidegebied in Zuid-Holland op 24 januari, heeft de Werkgroep Natuur in Dynamiek op 1 april j.l. een lezing met nadien een fietsexcursie georganiseerd in de Boterhuispolder te Warmond, gemeente Teylingen. De Boterhuispolder ligt juist ten noorden van Leiderdorp, en op het grondgebied van tweegemeenten: Leiderdorp en Teylingen, met de Verlaatsloot daartussen als grens. De polder maakt deel uit van het gebied Oud Ade en de Kagerplassen. De Boterhuispolder is een interessante en al zeer oude veenweidepolder. De waarde is gebaseerd op een oude verkaveling die stamt uit de Karolingische tijd (ca 800 na Chr.). Het gebied heeft een anderkarakter dan de rest van het veenweidegebied in het Groene Hart. De polders in het Groene Hart vertonen eerder rechte en vaak lange percelen. De Boterhuispolder vertoont echter grootschalige openheid met daarbinnen kleinschalige variatie. De kavels zijn grillig en bochtig gevormd door aanwezige en verdwenen kreekgeulen (afwatering naar de rivier de Rijn). Er is veel open water. De bebouwing ligt verspreid door het landschap. Vroeger

stonden in de polder vele (houten) windmolens, hiervan resteert tegenwoordig de Boterhuismolen aan de Zijldijk. De aftrap van de namiddag werd genomen door de werkgroep-coördinator Rudi van Venetie, met een interessante inleiding over de polder en de veenweide. Hij leidde daarna Joost van Schie in, die een uitgebreide lezing heeft gehouden over biologisch boeren op de Zwanburgerpolder, zijn initiatief voor de landwinkel 'Oogst' in Leiden (en intussen andere plaatsen), en nieuwe manieren van boeren en oogsten. Joost is geïnteresseerd in het verder ontwikkelen van business modellen voor de biologische boer, en heeft al succesvolle formules opgezet. Doorzetten en netwerken lijkt het motto. We hebben allemaal veel respect voor zijn manier van werken en doorzettingsvermogen. En enthousiasme, want het werkt heel aantrekkelijk. Maar de professionele aanpak spreekt echt boekdelen. Er komen veel vragen a.d.h.v. zijn presentatie, waaruit blijkt hoeveel energie en kennis nodig is om biologische en eco-initiatieven te ontwikkelen in Nederland. Hier spreekt iemand met ervaring, die een goed maar ook eerlijk boerenbedrijf wil leiden, klaar voor de toekomst.

Na de lezing splitsen we in 5 groepen van 5-6 personen, en rijden we de polder rond om te kijken wat er aan oude waterlopen, saai grasland, rijk bloemgrasland, weidevogels en grazend vee te zien is. Boer Bert van Leeuwen, ook onze gastheer voor de lezing (in het Polderpodium Warmond), geeft speciale uitleg aan elk groepje over de vogels in het plasdras-gebied dat gecreëerd is. De IVN-natuurgidsen leggen tijdens de fietsronde uit wat er zoal te zien is op de plaatsen waar we even stoppen. De uitleg over de waterhuishouding en het beheer in het veengebied is het hoofdonderwerp, maar de aanleg van 't Joppe en de geleidelijke ontwikkeling van de infrastructuur van het gebied voor de (boeren)-markt van Leiden komen natuurlijk ook ter sprake, evenals de vroegere functie van de rondpalen langs de Zijl voor de trekschuiten met paard.

Na afloop volgt nog een koffie of thee in het Polderpodium, en dan gaat iedereen weer tevreden huiswaarts. Het is weer droog geworden, na enkele flinke buien onderweg tijdens het fietsen. Tja, de sloten moeten wel gevuld blijven.

Nieuwsbrief IVN Leidse regio. 2023/07

Redactie: Hanneke Mesters, Wietse Roodenburg en Hans ter Mors. De nieuwsbrief komt maandelijks uit bij voldoende nieuws. Bijdragen kun je voor de 27e van elke maand sturen aan ivnnieuwsbrief@gmail.com

In de maanden januari, mei en oktober verschijnt tevens het gezamenlijke afdelingsblad 'Bladgroen' van IVN Leidse regio en KNNV Leiden e.o.

Je bent ingeschreven met het e-mailadres oliehoek.mesters@kpnmail.nl
Direct [uitschrijven](#).

IVN Natuureductie
De Groene Plantage Plantage Middenlaan 2c, 1018 DD Amsterdam